

рис окремого функціонального стилю, останніми роками стало новим об'єктом дослідження в лінгвістиці. Комп'ютерні електронні мережі зміцнюють загальну тенденцію щодо глобалізації у світі, перетворюючи світ Інтернет на єдиний глобальний простір. Своєрідність електронного спілкування полягає не тільки у використанні професіоналізмів, а й у комбінації лексичних одиниць, що належать до різних стилів і реєстрів та обираються відповідно до прагматичних установок і мети спілкування в електронній мережі. Лексичне оформлення текстів англomовного електронного дискурсу відрізняється насиченістю мови різноманітними термінами.

ВЕРБАЛЬНІ ТА НЕВЕРБАЛЬНІ АСПЕКТИ ДИСКУРСУ ПРОЩАННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Доп. – Скварча М., ПР-34
Наук. кер. - викл. Чуланова Г.В.

Останнім часом у лінгвістичних дослідженнях дедалі більше уваги приділяється дискурсу, але через свою складність та багатомовність не має однозначного трактування дискурсу в роботах сучасних вчених. Для нас це становить теж неабиякий інтерес, тому вважаємо за доцільне розглянути поняття дискурсу, його різновиди та структуру.

Дискурс – „практична діяльність” на відміну від тексту як втілення формальної граматичної структури дискурсу; дискурс – вербальне спілкування, дискурс – це мовленнєвий контекст у всіх його формах та видах; дискурс – це „процес” на відміну від тексту як „продукт”.

Дискурс – це текст у дії, а текст – це абстрактна віртуальна граматична структура. Дискурс як термін вживається щодо актуальності мовленнєвої дії, а текст – це термін метамови стосовно формальних лінгвістичних знань, лінгвістичної компетентності.

Під час прощання широко використовуються цілеспрямовані фонаційні, кінесичні, такесичні та проксемічні невербальні засоби комунікації, які можуть супроводжуватися

вербальними знаками або замінювати їх. Невербальним засобам комунікації притаманна поліфункціональна актуалізація прагматичних інтенцій, які потребують глибокого осмислення.

Залежно від тривалості розлуки люди вживають різні фрази та невербальні засоби прощання. Якщо люди прощаються на довгий час або назавжди, доречними будуть такі фрази: I've come to say good bye. If you are ever in, do come and see me – you've got my address, I'm really going to miss you, it's been really nice to know you! All the best! See you sometime soon, I hope

В англійській комунікації мовленнєві формули запрошення є засобом передзавершального контакту та вживаються у комунікативній ситуації прощання. Вживаючи подібні псевдозапрошення, комуніканти реалізують стратегію позитивної ввічливості, спрямовану на демонстрацію уваги до співрозмовника, вираження симпатії та прояв зацікавленості до нього.

Так, дискурс – це текст, який містить міркування, тобто текст, в якому фіксується певний хід думки, а комунікативний дискурс – це текст, що містить взаємозалежні судження деяких суб'єктів.

У сфері комунікації теж немає єдності поглядів щодо тексту. Деякі вчені ототожнюють процес спілкування з текстом, вважаючи його втіленням самої комунікації. Інші розглядають текст як результат спілкування, співвідносячи його з поняттям „дискурс”. Текст є результатом спілкування, його структурно-мовною складовою і одночасно кінцевою реалізацією; структурою, в яку втілюється „живий” дискурс після свого завершення. У такому розумінні текст постає як „вичерпаний”, „зупинений” дискурс. Водночас створений кимось, у певний момент, у конкретній ситуації текст в наслідок діяльності адресата (читача, дослідника) наповнюється індивідуальним, особистісним смислом, тобто перетворюється на дискурс.

Невербальні та вербальні компоненти відіграють важливу роль у процесах організації, перебігу комунікації, впливають на її результат. Несучи значну частину комунікативної інформації, вони можуть сприяти,

перешкоджати або навіть унеможливити між особистісне спілкування.

МОВЛЕННЄВІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ОБРАЗУ ПЕРСОНАЖА В АНГЛОМОВНИХ ПРОЗОВИХ ТЕКСТАХ

Доп. – Коваленко Ю., ПР-34
Наук. кер. - викл. Герман М.В.

Художнє мовлення у складі літературного твору виступає як зовнішня його форма, тобто як та конкретно-чуттєва словесна оболонка, в якій втілюється зміст твору, за допомогою якої відтворюються образи й події, про які йдеться у творі та передається авторське до них ставлення. Але тут існує і зворотній зв'язок: образи й події, що відображаються у художньому мовленні, ним же і творяться. Всі ці образи мають широку класифікацію, бо саме поняття художній образ має безліч тлумачень, тісно пов'язаних між собою. У широкому розумінні образом називають специфічну форму відображення та пізнання дійсності в мистецтві. У вузькому розумінні образом називають специфічну форму буття художнього твору в цілому й усіх складових його елементів зокрема.

Персонажем є образ дійової особи, що виступає у творі як об'єкт розповіді і сприймається, насамперед, як певна жива або умовно жива істота.

Існують описові та характерологічні засоби створення образу персонажа в прозовому творі. До описових засобів створення образу персонажа відносяться пейзаж, інтер'єр та портрет; до характерологічних – діалогічне та внутрішнє мовлення.

Всі ці методи створення персонажу є змістовими, зовнішньою оболонкою яких є художнє мовлення, своєрідність якого у підборі та створенні слів і форм їх синтаксичного сполучення, що вводяться в текст твору й емоційно увиразнюють його.

Креативні можливості мовленнєвих засобів, що приймають участь у викладі образу персонажа в художньому